

בבית המשפט העליון

ע"א 4571/21

לפני: כבוד הנשיאה א' חיות

המערער: אלעד אילוז

נ ג ד

המשיבים: 1. י.א מרכז מזון כפר תבור בע"מ
2. עו"ד עדי גילה חכמון - מפרקת
3. כונס הנכסים הרשמי

ערעור על החלטתו של בית המשפט המחוזי בנצרת מיום
15.6.2021 בפר"ק 38779-09-16 ובפש"ר 46266-09-17
אשר ניתנה על ידי כבוד השופט ע' טאהא

בשם המערער: עו"ד יובל יועז; עו"ד דורון ברקת

פסק-דין

ערעור על החלטתו של בית המשפט המחוזי בנצרת (השופט ע' טאהא; להלן: המותב) מיום 15.6.2021 בפר"ק 38779-09-16 ובפש"ר 46266-09-17 שלא לפסול את עצמו מלדון בעניינו של המערער.

1. ביום 14.9.2017 נתן המותב פסק דין בעניינו של המערער, בהיעדר הגנה, במסגרת הליך פירוקה של המשיבה 1 (פר"ק 38779-09-16; להלן, בהתאמה: החברה והליך הפירוק). בפסק הדין צוין כי על יסוד הנטען בבקשה למתן הוראות שהוגשה לבית המשפט, "ומשלא הוגשה תגובה מטעם [המערער] [...] הנני מצהיר כי [המערער] ניהל את עסקי [המשיבה 1] במרמה ומתוך כוונה לרמות את נושי החברה או כל אדם אחר". עוד נקבע כי המערער יישא באחריות אישית לכל חובות החברה. על רקע זה הוגשה ביום 19.9.2017 בקשה למתן צו כינוס נגד המערער ולהכרזתו כפושט רגל (פש"ר 46266-09-17; להלן: הליך פשיטת הרגל). המערער לא הגיש תגובה לבקשה זו, וביום 28.11.2017 נתן המותב את צו הכינוס שהתבקש ומינה את המשיבה 2 כמנהלת מיוחדת לנכסי המערער, בציינו כי שוכנע שהמערער "ברח לכאורה מהארץ כדי להשתמט מתשלום

חובותיו לנושים". ביום 3.6.2018 הכריז המותב על המערער כפושט רגל. במקביל, ביום 12.7.2017 הגישה המשיבה 2 במסגרת הליך הפירוק בקשה לחיוב אביו של המערער באחריות אישית למלוא חובותיה של החברה (להלן: בקשה 108).

2. ביני לביני, בחודש ינואר 2018 הגישה המשיבה 2 בקשה לביטול הענקה של נכס מסוים שאותו, כך נטען, קנה המערער מהוריו ובהמשך העביר לאמו. בהמשך הגישה אמו של המערער בקשה לפסילת המותב מלדון בעניינה בהליך הפירוק ובהליך פשיטת הרגל, ומשנדחתה בקשתה הגישה ערעור לבית משפט זה. בערעורה טענה האם כי התבטאויותיו של המותב במסגרת הליך אזרחי אחר, שהתנהל בעניינם של הורי המערער ושל חברה שממנה טענה האם כי לקחה הלוואה, מעידות על "נעילת" דעתו בנוגע אליה. ערעורה של אם המערער התקבל ביום 29.1.2020 (ע"א 7483/19). בפסק הדין הוסבר כי המותב התייחס במסגרת אותו הליך אזרחי לסוגיה שלא עמדה בלב ההליך, וכי התבטאויותיו מעידות שגיבש עמדה בסוגיה המרכזית שעמדה על הפרק ביחס לאמו של המערער בהליך הפירוק ובהליך פשיטת הרגל – "קרי: האם [הורי המערער] אכן שילמו תמורה בעבור הרכישה החוזרת לכאורה של הנכס מבנם [המערער]". עוד הודגש בפסק הדין "נראה כי התשתית הראייתית שתעמוד בפני בית המשפט בהליך נושא הערעור דנן, דומה עד כדי זהות לזו שאליה התייחס בית המשפט בפסק הדין בהליך האזרחי ושעל בסיסה קבע את אשר שקבע" (שם, בפסקה 7). נוכח זאת נקבע כי יש לפסול את המותב מלדון בעניינה של אם המערער במסגרת הליכים אלו.

ביום 27.3.2020 הגיש אביו של המערער בקשה לפסילת המותב מלדון בבקשה 108. המותב נעתר לבקשה בהחלטה מיום 28.6.2020, וקבע כי אף שדעתו אינה נעולה נגד אבי המערער, הוא התייחס לאמינותו ולמהימנותו של האב בהחלטות קודמות ומשכך מתעורר "חשש ממשי שמא מותב זה כבר גיבש דעה שלילית על [אבי המערער]". בעקבות זאת נותבו בקשה 108 והבקשה שעל בסיסה הוגש הערעור בע"א 7483/19, לטיפולו של השופט ג' צפירי. יתר הסוגיות בהליך הפירוק ובהליך פשיטת הרגל הוסיפו להתנהל בפני המותב.

3. ביום 27.8.2020 הגיש המערער בקשה לביטול פסק הדין שניתן נגדו בהליך הפירוק, בטענה כי הוא לא היה מודע להליך וכי הבקשה למתן הוראות שעל בסיסה ניתן פסק הדין – לא הומצאה לו. המותב נעתר לבקשה ביום 29.12.2020, בציינו "אף שטענות [המערער] מעוררות אי נוחות רבה, שכן לכאורה הוא ברח מן הארץ על מנת להתחמק מתשלום חובותיו ובשל מעשה המרמה שבוצע לכאורה על ידו ביחד עם אחרים", יש לבטל את פסק הדין משלא הוכח כי ידע על ההליך. עוד התייחס המותב לטענות המערער

בנוגע ליחס בינו ובין החברה, והדגיש "טיעונים אלה אם יוכחו כנכונים מקימים עילת הגנה טובה מפני הבקשה. טענות [המשיבה 2] לעניין סיבת נסיעתו של [המערער] לחו"ל ושהייתו שם במשך מספר שנים מחייבת עריכת בירור עובדתי מעמיק. בירור זה עתיד להיעשות במסגרת בירור הבקשה למתן הוראות גופה (בקשה מס' 108) [...]". לבסוף צוין בהחלטה "מאחר שבקשה מס' 108 הועברה לטיפולו של כב' השופט גדי צפרי, אף עניינו של [המערער], שהוא משיב באותה בקשה, יידון בפני כב' השופט צפרי במאוחד עם עניינו של [אביו]".

ביום 14.1.2021 הגיש המערער בקשה לביטול הליכי פשיטת הרגל נגדו, וזאת נוכח ביטול פסק הדין שחייב אותו באחריות לחובות החברה. ביום 17.1.2021 הורה המותב למשיבה 2 ולכונס הנכסים הרשמי (המשיב 3) להגיב לבקשה; ביום 15.2.2021 נתן החלטה דיונית נוספת בנושא; וביום 9.3.2021 דחה את בקשתו של המערער לגופה.

4. ביום 13.4.2021 הגישה המשיבה 2, במסגרת הליך פשיטת הרגל, בקשה להורות למערער לבצע מספר פעולות, ובהן להתייבב לחקירה במשרדיה ולהמציא מסמכים שונים. למחרת, ביום 14.4.2021, נתן המותב החלטה בה ציין כי ככל שהמערער לא יתייבב לחקירה וימציא את המסמכים כנדרש, תהא המשיבה 2 רשאית לנקוט בהליך מתאים לשם אכיפת ההחלטה. בהמשך אותו היום הורה המותב למשיבים 2-3 להגיב לבקשה שהגיש המערער הנוגעת להסדר נושים שהוצע על ידו (שתי ההחלטות הללו תיקראנה להלן: ההחלטות מיום 14.4.2021).

5. ביום 22.4.2021 הגיש המערער בקשה לפסילת המותב מלדון בעניינו בהליך פשיטת הרגל ובהליך הפירוק. בבקשה נטען כי דעתו של המותב "ננעלה" עוד טרם שנודע למערער על ההליכים המתנהלים נגדו; כי הדבר בא לידי ביטוי, בין היתר, בקביעותיו של המותב במסגרת פסק הדין שניתן בהליך הפירוק; וכי המותב קבע לאורך השנים קביעות עובדתיות בעניין אמינותם של המערער ומשפחתו. בתוך כך פירט המערער על החלטות שונות שנתן המותב בשנים 2017-2019 שכללו, כך נטען, קביעות עובדתיות לפיהן המערער הוא בעלים של החברה ומנהלה וכי הוא היה מעורב במעשי עוקץ ומרמה. המערער הוסיף וטען כי עצם היחשפותו של המותב לראיות הנוגעות לו ולמשפחתו "עלול להשפיע גם על החלטתו בתיק אחר הקשור באותו עניין, ואשר בו טרם נחשף לראיות". לטענתו, בעקבות הבקשה שהגיש לביטול פסק הדין בהליך הפירוק, הוא הניח כי גם עניינו בהליך פשיטת הרגל הועבר לטיפול השופט צפרי. עוד העלה המערער השגות על ההחלטות מיום 14.4.2021.

בכל הנוגע למועד הגשת בקשת הפסלות ציין המערער כי אף ש"שב ארצה לפני מספר חודשים והתוודע לכל ההליכים שהתנהלו בעניינו", הוא "לא היה מודע באופן מיידי לאותן אמירות" של המותב אשר צוינו בבקשת הפסלות. המערער הוסיף כי סבר שכל עוד לא הונח על שולחנו של המותב "תיק פעיל, במסגרת יחידה דיונים באחד מן התיקים המתנהלים שהוא צד להם" (כך במקור), לא קמה עילה להגשת בקשת הפסלות – וכי עיתוי הגשת הבקשה נבע מהעובדה ש"הוגשו בעת האחרונה בקשות הנוגעות לעניינו [של המערער] במסגרת התיק הנדון".

6. המותב דחה את הבקשה לפסילתו ביום 15.6.2021, בהדגישו כי מאז ששב המערער ארצה ועד הגשת בקשת הפסילה התנהלו בעניינו הליכים רבים, וכי המסכת העובדתית שפירט המערער בכתבי הטענות מטעמו "מעידה, ללא [כל] ספק, כי הוא היה מודע להחלטות בית המשפט שהיוו בסיס להגשת בקשת הפסילה חודשים רבים לפני הגשת הבקשה". עוד צוין כי המערער לא צירף תצהיר לתמיכה בטענה כי נחשף להתבטאויותיו של המותב סמוך לפני הגשת הבקשה. נוכח זאת קבע המותב כי בקשת הפסלות הוגשה בעקבות אי-שביעות רצונו של המערער מההחלטות מיום 14.4.2021.

עוד נקבע כי יש לדחות את בקשת הפסלות לגופה. המותב ציין כי "בכל ההחלטות שבית משפט זה נתן נעשה שימוש זהיר בקביעות שנגעו [למערער] וכמעט בכולן נקבע כי מדובר בקביעות לכאורה או בקיומו של חשש למעשי מרמה מצדו", וכן כי פסק הדין נגד המערער בהליך הפירוק ניתן בהיעדר הגנה ועל יסוד בקשה למתן הוראות שהגישה המשיבה 2. פסק דין זה, כך הודגש, היה בתוקף במועד שבו ניתנו ההחלטות ששימשו בסיס לבקשת הפסילה, ומשכך לא הייתה מניעה להסתמך עליו. לבסוף חייב בית המשפט קמא את המערער בהוצאות המשיבים 2-3 בסך כולל של 5,000 ש"ח.

7. מכאן הערעור. המערער שב, בעיקרם של דברים, על הטענות שהעלה בפני בית המשפט קמא, וטוען כי נימוקי המותב לדחיית בקשת הפסלות "מוסיפים ומחזקים" את הטענה בדבר "נעילת" דעתו. המערער מלין על "גישתו המתנצחת" של המותב כלפיו ועל הקביעה כי בקשת הפסלות הוגשה עקב חוסר שביעות רצון מהחלטות שיפוטיות. עוד טוען המערער כי לא היה עליו לצרף תצהיר לבקשת הפסלות, שכן היא התבססה על "טעמים משפטיים ולא על טעמים שבעובדה", אך מדגיש כי הוא צירף תצהיר לערעור דנן. עוד לטענת המערער, בדחותו את בקשת הפסלות התעלם המותב מפסק הדין בע"א 7483/19 – שם נקבע, לטענת המערער, כי המותב "העיר הערות נחרצות הנוגעות למערער עצמו". נוכח כל זאת סבור המערער כי יש להורות על פסילת המותב מלדון

בעניינו גם בהליך פשיטת הרגל, ולו מטעמים של מראית פני הצדק. עוד מבקש המערער כי ההליכים המתנהלים בעניינו בפני המותב יופסקו עד להכרעה בערעור זה.

8. דין הערעור להידחות. בהתאם לתקנה 173(א) לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018, יש להגיש בקשת פסלות "מיד לאחר שנודע לבעל הדין על עילת הפסלות ולפני כל טענה אחרת", ולא אחת נפסק כי טענת פסלות אינה בבחינת "נשק סודי" שניתן לשמור לשעת רצון (ע"א 2805/21 פלונית נ' פלונית, פסקה 12 (1.6.2021)). בענייננו, המערער מטעים כי התוודע לקיומם של ההליכים נגדו בחודש אוגוסט 2020, אז הגיש את הבקשה לביטול פסק הדין בהליך הפירוק – שבו נקבעו, כאמור, הקביעות העובדתיות המצויות במוקד בקשת הפסלות. כפי שפורט לעיל, החל ממועד זה המותב נתן החלטות שונות בעניינו של המערער, ובפרט החלטה בבקשה לביטול פסק הדין (בחודש דצמבר 2020) ומספר החלטות בנוגע לבקשה לביטול ההכרזה על המערער כפושט רגל (בחודשים ינואר-מרץ 2021).

בנסיבות אלו, אין בידי לקבל את הטענה כי המערער לא היה מודע לקביעותיו של המותב בנוגע לו, או לעצם העובדה שהמותב מטפל בעניינו, עד זמן קצר לפני הגשת בקשת הפסלות. זאת ועוד: טענה עובדתית זו של המערער לא גובתה בתצהיר בעת שהועלתה בפני בית המשפט קמא, וספק בעיניי אם יש בהגשת תצהיר לראשונה בשלב הערעור כדי לרפא פגם זה. מכל מקום, עיון בתצהיר מעלה כי כל שנכתב בו בהקשר זה הוא חזרה על הטענה שהועלתה בבקשת הפסלות, לפיה המערער לא היה מודע "באופן מיידי" להתבטאויותיו של המותב (ראו פסקה 5 לעיל). בכך אין כדי להבהיר מתי המערער התוודע, לטענתו, להתבטאויות אלו ומדוע הגיש את בקשת הפסלות בחלוף כשמונה חודשים מהמועד שבו הגיש את הבקשה לביטול פסק הדין. שיהוי מובהק זה מצדיק, כשלעצמו, את דחיית הערעור (ראו והשוו: ע"א 454/20 חליאלה נ' המועצה המקומית כפר משהד, פסקה 7 (1.3.2020); ע"א 2474/20 אשר נ' הפניקס חברה לביטוח בע"מ, פסקה 7 (3.6.2020)).

9. אף לגופו של עניין, נסיבות ענייננו אינן מעידות על חשש ממשי למשוא פנים מצד המותב. הקביעות בנוגע למעשיו של המערער ולסיבת יציאתו מהארץ התבססו על פסק הדין שניתן בהליך הפירוק, וניתנו לפני שפסק דין זה בוטל. עוד יש לציין כי העובדה שפסק הדין ניתן בהיעדר הגנה ועל בסיס האמור בבקשה למתן הוראות, הודגשה בפסק הדין עצמו; וכי במסגרת ההחלטה המורה על ביטול פסק הדין הדגיש המותב, כמפורט לעיל, כי יש צורך בבירור טענותיו העובדתיות של המערער. בנסיבות אלו, לא שוכנעתי כי התבטאויותיו של המותב, אשר התבססו על פסק הדין בהליך הפירוק, מעידות

כשלעצמן על גיבוש דעה קדומה בנוגע למערער. הטענה הנוספת שהעלה המערער בהקשר זה, לפיה יש טעם לפגם בהיחשפות המותב לראיות בנוגע לו ולמשפחתו, הועלתה בעלמא ומבלי שפורט מהן הראיות שאליהן נחשף המותב ומדוע, לגישת המערער, המותב לא יוכל להשתחרר מהן – ולפיכך אין מקום להידרש לטענה זו כעת.

10. הנסיבות שבגינן נפסל המותב מלדון בעניינה של אָם המערער, ופסל עצמו מלדון בעניינו של אביו, אף הן אינן מקימות עילת פסלות בעניינו. כפי שפורט לעיל, המותב נפסל מלדון בעניינה של אָם המערער עקב התבטאויותיו בסוגיית העברת הנכס מהמערער לאמו. סוגיה פרטנית זו הועברה, כאמור, לטיפולו של מותב אחר בעקבות פסק הדין בע"א 7483/19, ומשכך אין לקבל את הטענה כי התבטאויות אלו של המותב מקימות עילת פסלות בנוגע לכל עניינו של המערער. לצד זאת, המותב פסל את עצמו מלדון בעניינו של אבי המערער עקב התבטאויות קודמות בעניין מהימנותו של האב באופן ספציפי, ולא ניתן ללמוד מהתבטאויות אלו על חשש ממשי למשוא פנים גם כלפי הבן-המערער. לבסוף יצוין כי השגותיו של המערער על ההחלטות מיום 14.4.2021 הן "ערעוריות" ומקומן אינו בהליכי פסלות (ע"א 1192/21 פלוני נ' פלונית, פסקה 11 (5.5.2021)).

11. מכל הטעמים שפורטו לעיל, הערעור נדחה, ומשכך מתייתר הצורך להכריע בבקשת המערער להפסקת ההליכים בפני בית המשפט קמא. משלא נתבקשה תשובה לא ייעשה צו להוצאות.

ניתן היום, ב' באב התשפ"א (11.7.2021).

ה נ ש י א ה